

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>Izmaksas

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [fr](#)

nīderlandiešu

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās.

Swipe to change

Izmaksas

Šajā iedaļā sniegta informācija par tiesāšanās izmaksām Beļģijā. Tiesvedības procesu izmaksu dziļākai analīzei, lūdzam iepazīties ar šādu gadījumu izpēti: [Ģimenes tiesības - Šķiršanās Ģimenes tiesības - Bērnu aizgādība Ģimenes tiesības - Uzturnauda Komerctiesības - Līgums Komerctiesības - Saistības](#)

Regulējošie noteikumi par juridisko profesiju honorāriem

Tiesu izpildītāji

Civillietās

Tiesu izpildītāju civillietās un komercietās honorārus regulē Karaļa 1976. gada 30. novembra dekrēts. Honorāru tarifi 2009. gadam tika publicēti Beļģijas oficiālajā laikrakstā 2008. gada 31. decembrī.

Ar dokumentiem un tarifiem var iepazīties Beļģijas Tiesu izpildītāju nacionālās palātas interneta vietnē (sadaļa "Tarifs et taux d'intérêt" (Tarifi un procentu likmes), tad sadaļa "Toutes affaires" (Visas lietas)) vai **Beļģijas tiesu varas portāla** vietnē (sadaļa "Législation" (Likumdošana)).

Krimināllietās

Tiesu izpildītāju krimināllietās honorārus regulē Karaļa 1950. gada 28. decembra dekrēts un Ministra 2009. gada 22. janvāra apkartraksts. Honorāru tarifi 2009. gadam tika publicēti Beļģijas oficiālajā laikrakstā 2009. gada 12. janvārī.

Ar dokumentiem un tarifiem var iepazīties Beļģijas Tiesu izpildītāju nacionālās palātas interneta vietnē (sadaļa "Tarifs et taux d'intérêt" (Tarifi un procentu likmes), tad sadaļa "Krimināllietas" (Krimināllietas)) vai **Beļģijas tiesu varas portāla** vietnē (sadaļa "Législation" (Likumdošana)).

Advokāti

Advokātu honorāri **netiek regulēti**. Advokāti tos nosaka brīvi, un klients ar advokātu par tiem var vienoties, tomēr advokātiem tie jānosaka pienācīgi mērenā līmenī. Advokātu apvienība var pārbaudīt, vai advokāti nepārsniedz šīs robežas.

Ir iespējamas vairākas aprēķina metodes: stundas likme, atlīdzība par katru sniegto pakalpojumu, atlīdzība atkarībā no lietas vērtības (procentuālais īpatsvars no summas, par kuru tiesājas) u. c. Beļģijas Tiesu kodeksa 446.b pantā ir aizliegta vienošanās par honorāru, kas saistīta vienīgi ar tiesvedības iznākumu. Advokātam ir jāinformē klients par honorāra aprēķina metodi. Advokātu honorāriem Beļģijā nepiemēro PVN.

Fiksētās izmaksas

Fiksētās izmaksas civillietās

Fiksētās izmaksas prāvniekiem civillietās

Tiesu izmaksas Beļģijā ir fiksētas. **Izmaksas atšķiras atkarībā no tiesas**, kurā uzsākta tiesvedība, **un no tiesvedības posma** (pirmā instance vai apelācija).

Tiesvedības izmaksas apzīmē ar terminu "**tiesu izdevumi**", un uz tām attiecas Tiesu kodeksa 1017. pants un turpmākie panti. 1018. pantā ir precizētas izmaksas, kas veido tiesu izdevumus. Tiesu izdevumi ir:

dažādas kancelejas un reģistrācijas maksas. Kancelejas maksas veido maksājumi par iekļaušanu reģistrā, dokumentu izveidi un kopiju sagatavošanu, un tās ir precizētas Reģistrācijas, hipotekāro un kancelejas maksājumu kodeksa 268. pantā un turpmākos pantos;

atlīdzību un algu izmaksas saistībā ar tiesu dokumentiem;

sprieduma kopijas sagatavošanas izmaksas;

visu izmeklēšanas pasākumu izmaksas, jo īpaši liecinieku un ekspertu atlīdzības. Attiecībā uz lieciniekiem atlīdzības un atmaksājumu summas ir noteiktas Karaļa 1972. gada 27. jūlija dekrētā;

tiesnešu, kancelejas sekretāru un pušu ceļa izdevumi un dienas naudas, ja tie ceļojuši pēc tiesneša rīkojuma, un dokumentu izmaksas, ja tie sagatavoti tikai attiecīgajai tiesvedībai;

lietas sagatavošanas atlīdzība saskaņā ar 1022. pantu;

saskaņā ar 1734. pantu iecelta vudutāja honorāri, atalgojums un izmaksas.

1019. pantā noteikts, ka **reģistrācijas izmaksas**, kas klasificētas kā tiesu izdevumi, ir:

vispārēja fiksēta maksa,

konkrētas fiksētas maksas un

maksas, kas jāmaksā, kad tiek pasludināti spriedumi par notiesāšanu, likvidāciju vai maksājumu vai vērtspapīru prioritātes noteikšanu.

Noteiktos gadījumos, **ja pieteikuma iesniedzējs vai iesaistītā puse nav Beļģijas pilsonis un atbildētājs ir Beļģijas pilsonis**, pēdējais var, izņemot gadījumus, kad eksistē starptautisks nolīgums, kas atbrīvo no šāda pienākuma, vai īpašos apstākļos, pieprasīt, lai pieteikuma iesniedzējs vai iesaistītā puse sniegtu **nodrošinājumu**, kas garantētu tiesvedības rezultātā radušos zaudējumu atmaksu. Tas ir paredzēts Tiesu kodeksa 851. pantā.

Attiecīgi jāņem vērā arī tiesu izpildītāju, advokātu (skatīt iepriekš), tulkotāju un tulku (skatīt tālāk) izmaksas.

Civilprocesa posms, kad pusei ir jāsedz fiksētās izmaksas

Noteiktas izmaksas ir jāsedz pirms tiesvedības uzsākšanas. Tas attiecas uz **kancelejas maksu**, kuru iekasē brīdī, kad lietu ieraksta reģistrā.

Izmaksas, kas rodas tiesvedības laikā, parasti iekasē tiesas procesa gaitā.

Noteiktām izmaksām būs jāizveido **rezerve**. Tādējādi ekspertiem tiek maksāts no rezerves, ko izveidojusi puse, kura pieprasījusi izmeklēšanas pasākumu.

Līdzīgi 953. pantā ir noteikts, ka pusei, kura pieprasījusi liecinieka uzklauššanu, pirms šādas uzklauššanas ir jāzīdē kancelejas sekretāram rezerve, kas atbilst atlīdzības summai un izmaksu atlīdzinājumam (ceļa izdevumiem u. c.).

Dažreiz tiesvedības izmaksas iepriekš sedz advokāts, tādēļ tās tiek iekļautas viņa izmaksu un honorāru pārskatā.

Fiksētās izmaksas kriminālprocesā

Fiksētās izmaksas, kas visām pusēm jāsedz kriminālprocesā

Jautājumu par fiksētajām izmaksām kriminālprocesā regulē Karaļa 1950. gada 28. decembra dekrēta 91. pants un turpmākie panti.

Kriminālprocesa posms, kad pusei ir jāsedz fiksētās izmaksas

Jautājumu par fiksētajām izmaksām kriminālprocesā regulē Karaļa 1950. gada 28. decembra dekrēta 91. pants un turpmākie panti.

Tiesvedības izmaksas konstitucionālās lietās

Fiksētās izmaksas prāvniekiem konstitucionālā procesā

Vienīgās izmaksas, kas jāsedz pusēm konstitucionālā procesā, ir reģistrētu **sūtījumu izmaksas**.

Kādu iepriekšēju informāciju var saņemt no juridiskā pārstāvja (advokāta)?

Informācija par pušu tiesībām un pienākumiem

Advokātu profesionālās rīcības noteikumos ir paredzēts pienākums sniegt klientiem informāciju un konsultācijas. Tas nozīmē, ka advokāts sniegs klientam **informāciju par viņa tiesībām un pienākumiem**.

Advokātam cita starpā jāinformē klienti par **sava honorāra aprēķina metodi**.

Informācijas avoti par tiesvedības izmaksām

Kur atrast informāciju par tiesvedības izmaksām Beļģijā?

Informācija par šo jautājumu ir pieejama **Federālā publiskās pārvaldes dienesta tieslietās** vietnē, **Tiesu modernizācijas komisijas** vietnē (sadaļa "Info juridique" (Juridiskā informācija)) vai dažādu juridisko profesiju interneta vietnēs.

Šādu informāciju var arī atrast tiesību aktu tekstos vai sazinoties ar kancelejas sekretāru vai advokātu.

Kādās valodās ir pieejama informācija par tiesvedības izmaksām Beļģijā?

Šī informācija ir pieejama holandiešu un franču valodā.

Kur atrast informāciju par starpniecību/samierināšanu?

Informācija par starpniecību ir pieejama **Federālā publiskās pārvaldes dienesta tieslietās** vietnē (publikāciju sadaļa), ka arī **Tiesu modernizācijas komisijas** vietnē.

Kur atrast papildu informāciju par izmaksām?

Tīmekļa vietne, kurā pieejama informācija par izmaksām

Skatīt iepriekš.

Kur atrast informāciju par dažādu procedūru vidējo ilgumu?

Noteiktu informāciju par jūsu tiesvedības aptuveno ilgumu jums varēs sniegt advokāts. Ilgumi ir dažādi **atkarībā no procedūras veida**, ko jūs vēlaties uzsākt, un no **tiesas**, kurā jūs vēlaties vērsties.

Kur atrast informāciju par noteikta veida tiesāšanās vidējām kopējām izmaksām?

Noteiktu informāciju par jūsu tiesvedības aptuvenajām izmaksām jums varēs sniegt advokāts. Izmaksas ir dažādas **atkarībā no procedūras veida**, ko jūs vēlaties uzsākt, un no **tiesas**, kurā jūs vēlaties vērsties.

Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)

Kur iegūt informāciju par šo nodokli? Kādas ir piemērojamās likmes?

Ja ir publicēta informācija par izmaksām, tajās nav iekļauts PVN. Piemērojamā PVN likme ir 21 %.

Juridiskā palīdzība

Civillietās piemērojamais ienākumu sliekšnis

Šo jautājumu regulē Beļģijas Tiesu kodeksa 508./1. pants un turpmākie panti.

Primārā juridiskā palīdzība visiem ir pieejama bez maksas. Tā ietver sākotnējās juridiskās konsultācijas, konkrēti praktisko informāciju,

juridisko informāciju,

sākotnējo atzinumu vai norīkojumu pie specializētas organizācijas.

Sākotnējās konsultācijas sniedz tiesību speciālisti, un tās ir **pilnībā bezmaksas** neatkarīgi no jūsu ienākumiem.

Sekundārā juridiskā palīdzība dod iespēju tiem, kuru ienākumi nav pietiekami advokāta izmaksu segšanai, iegūt bezmaksas vai daļēju maksas palīdzību no advokāta. Advokāts jums sniedz palīdzību, nodrošinot konsultācijas un aizstāvību. Karaļa 2003. gada 18. decembra dekrētā ir izklāstīti nosacījumi bezmaksas vai daļējas maksas sekundārās juridiskās palīdzības vai tiesvedības palīdzības saņemšanai.

Personas, kas **saņem** juridisko palīdzību **pilnībā bez maksas** to sociālo apstākļu dēļ:

visas personas, kuras ir vienas un kuru mēneša neto ienākumi ir zem EUR 944;

visas personas, kuras ir vienas un kurām ir apgādājama, ar mēneša neto ienākumiem zem EUR 1112 (+ EUR 145,16 par katru apgādājamo personu);

visas personas, kuras veido mājsaimniecību (precējušās vai kopdzīvē) un kuru mājsaimniecības mēneša neto ienākumi ir zem EUR 1112 (+ EUR 145,16 par katru apgādājamo personu);

visas personas, kuras saņem sociālās integrācijas vai sociālās palīdzības maksājumus;

visas personas, kuras saņem vecāka gadagājuma cilvēku ienākumu garantiju (*GRAPA*);

visas personas, kas saņem ienākumu aizstājējpalīdzības invalīdiem, kam nav piešķirts integrācijas pabalsts;

visas personas ar apgādībā esošu bērnu, kuras saņem garantētus ģimenes pabalstus;

visi sociālo mājokļu īrnieki, kuri Flandrijā vai Briseles apgabalā maksā īri, kas vienāda ar pusi no bāzes īres maksas, vai kuri Valonijā maksā minimālo īri;

visi nepilngadīgie;

visi ārvalstnieki, lai iesniegtu uzturēšanās atļaujas pieteikumu vai uzsāktu administratīvu procesu vai tiesvedību pret lēmumu, kas pieņemts atbilstoši

likumiem par ārvalstnieku uzņemšanu valsts teritorijā, uzturēšanos, apmešanos uz dzīvi un izraidīšanu;

visi patvēruma meklētāji, visas personas, kas sevi pasludina par bēgļiem vai iesniedz bēgļa statusa piešķiršanas pieteikumu vai pārvietotas personas statusa piešķiršanas pieteikumu;

persona, kas iesaistīta kolektīvā parādsaistību kārtēšanas procedūrā vai kas vēlas iesniegt kolektīvas parādsaistību kārtēšanas pieprasījumu.

Personas, kas saņem bezmaksas juridisko palīdzību, jo **tiem pieņemts, ka viņu ienākumi ir nepietiekami** (šo pieņēmumu ar atcelt):

visas apcietinātās personas vai visi apsūdzētie, uz kuriem attiecas likums par tūlītēju stāšanos tiesas priekšā, kurus uzskata par personām ar

nepietiekamiem ienākumiem, ja vien nav pierādīts pretējais;

visas garīgi slimās personas, kurām piemērots pasākums, kas paredzēts 1990. gada 26. jūnija likumā par to garīgi slimo cilvēku personas aizsardzību, kurus

uzskata par personām ar nepietiekamiem ienākumiem, ja vien nav pierādīts pretējais;

apsūdzētais, uz kuru attiecas likums par tūlītēju stāšanos tiesas priekšā.

Palīdzība ir **daļēji bez maksas** (šajā gadījumā advokāti var pieprasīt ierobežotu maksu par saviem pakalpojumiem):

visas personas, kuras ir vienas un kuru mēneša neto ienākumi ir no EUR 944 līdz EUR 1112;

visas personas, kuras ir vienas un kurām ir apgādājama, ar mēneša neto ienākumiem robežās no EUR 1112 līdz EUR 1480 (+ EUR 145,16 par katru apgādājamo personu);

visas personas, kuras dzīvo kopā ar partneri vai kādu citu personu, ar kuru kopā tās veido mājsaimniecību, un kuru mājsaimniecības mēneša neto ienākumi ir robežās no EUR 1112 līdz EUR 1480 (+ EUR 145,16 par katru apgādājamo personu).

Iepriekš norādītās summas katru gadu pielāgo atbilstoši patēriņa cenu indeksam.

Tiesvedības palīdzība attiecas uz tiesvedības izmaksām. Ja klientiem nav pietiekamu līdzekļu, lai segtu tiesvedības izmaksas, viņi var tieši vai ar advokāta starpniecību iesniegt pieteikumu tiesvedības palīdzības birojā. Atkarībā no maksātspējas pakāpes viņus var pilnībā vai daļēji atbrīvot no tiesu izpildītāju, ekspertu u. c. izmaksu segšanas. Šo jautājumu regulē Tiesu kodeksa 664. pants un turpmākie panti.

Kādi ir nosacījumi palīdzības saņemšanai, ja persona ir apsūdzētais krimināllietā, noziegumā cietušais vai apsūdzētais?

Nosacījumi juridiskās palīdzības saņemšanai, ja persona ir apsūdzētais krimināllietā, noziegumā cietušais vai apsūdzētais, ir tādi paši, kā aprakstīts iepriekš.

Bezmaksas tiesvedība

Piemēram, tiesvedība, lai panāktu kolektīvu parādsaistību kārošanu vai iespēju piedalīties tiesvedībā bez izmaksām.

Kādos gadījumos zaudētājai pusei ir jāsedz uzvarētājas puses izmaksas?

Civillietās un komercietās

Atbilstoši 1017. pantam un turpmākajiem pantiem izmaksas, kas veido **tiesu izdevumus** (tiesu izpildītāju, ekspertu, tiesu u. c. izmaksas), parasti **liek segt zaudētājai pusei**, tiklīdz ir pasludināts spriedums.

Zaudētājai pusei uzliktajos tiesu izdevumos iekļauj arī vienreizēju iemaksu, kas paredzēta uzvarētājas puses advokāta izmaksu un honorāru segšanai. Šo iemaksu apzīmē ar terminu "**lietas sagatavošanas atlīdzība**" un tā ir vienreizēja summa, kuru aprēķina atbilstoši skalai, kuras pamatā ir uz lietu attiecināmās summas. Tā ne vienmēr sedz visas honorāru izmaksas. Šā "**lietas sagatavošanas atlīdzības**" summas ir noteiktas Karaļa 2007. gada 26. oktobra dekrētā. Ir minimālās un maksimālās summas, un tiesnesim ir jāizvērtē pabalsta summa šajās robežās.

Noteiktos gadījumos tiesa var nelikt tiesu izdevumus segt zaudētājai pusei, bet pieņemt citu lēmumu (dalītas izmaksas u. c.).

Krimināllietās

Ja tiesa apsūdzēto un civiltiesiski atbildīgos atzīst par vainīgiem, tiesvedības izmaksas, kā arī lietas sagatavošanas atlīdzību (vienreizēja iemaksa, kas paredzēta uzvarētājas puses advokāta izmaksu un honorāru segšanai – skatīt iepriekš par civillietām un komercietām) parasti **liek segt** viņiem. Turpretim, ja tiesa apsūdzēto un civiltiesiski atbildīgos neatzīst par vainīgiem un puse, kas pieprasa zaudējumu atmaksu, zaudē, pēdējai var uzlikt pilnībā vai daļēji segt valsts un apsūdzētā tiesvedības izmaksas, kā arī lietas sagatavošanas atlīdzību. Noteiktos gadījumos tiesvedības izmaksas sedz valsts. Šie noteikumi ir paredzēti **Kriminālprocesa kodeksā**.

Ekspertu honorāri

Civillietās un komercietās

Ekspertu honorāri **netiek regulēti**, un eksperti brīvi nosaka savus honorārus. Tiesneša kontrole pār šiem honorāriem ir nenozīmīga (viņš var iejaukties, ja puses eksperts nevar panākt vienošanos), bet nav tiesību akta, kurā būtu noteiktas ekspertu honorāru summas. Šo jautājumu regulē Tiesu kodeksa 987. pants un turpmākie panti, ka arī Karaļa 1933. gada 24. maija dekrēts.

Tomēr Karaļa 2003. gada 14. novembra dekrētā ir **noteikts** honorāru un izmaksu tarifs saistībā ar ekspertiem, kurus ieceļ darbā tiesas **medicīnisku ziņojumu** kontekstā attiecībā uz

lietām saistībā ar invalīdu pabalstiem,

ģimenes pabalstiem algotiem darba ņēmējiem un pašnodarbinātām personām,

apdrošināšanu bezdarba gadījumam un

obligātās veselības apdrošināšanas sistēmu un pabalstiem.

Krimināllietās

Ekspertu honorārus krimināllietās **regulē** Karaļa 1950. gada 28. decembra dekrēts un Ministra 2009. gada 22. janvāra apkārtraksts. Honorāru tarifi 2009. gadam tika publicēti Beļģijas oficiālajā laikrakstā 2009. gada 12. janvārī.

Ar dokumentiem var iepazīties **Tiesu modernizācijas komisijas** vietnē (sadaļa "info juridique" (juridiskā informācija) – "professionnels" (profesionāļi) – "tarifs" (tarifi) – "frais de justice" (tiesvedības izmaksas)) vai **Beļģijas tiesu varas portāla** vietnē (sadaļa "Législation" (Likumdošana)).

Tulkotāju un tulku honorāri

Tiesvedības gaitā var rasties nepieciešamība pieaicināt tulkotāju vai tulku. Tas notiek gadījumā, ja dokumenti tiek iesniegti valodā, kas nav tiesvedības valoda, vai ja liecinieki var izteikties tikai citā valodā. Tas notiek arī gadījumā, ja viena no pusēm runā citā valodā nekā tiesvedībā izmantotā valoda un nesaprot tiesvedības valodu, vai arī tad, ja tiesnesis nesaprot attiecīgās puses lietoto valodu. Piemērojami noteikumi ir iekļauti **1935. gada likumā par valodu lietojumu tieslietās**.

Krimināllietās

Tulkotāju un tulku honorārus krimināllietās **regulē** Karaļa 1950. gada 28. decembra dekrēts un Ministra 2009. gada 22. janvāra apkārtraksts. Honorāru tarifi 2009. gadam tika publicēti Beļģijas oficiālajā laikrakstā 2009. gada 12. janvārī.

Ar dokumentiem var iepazīties **Tiesu modernizācijas komisijas** vietnē (sadaļa "info juridique" (juridiskā informācija) – "professionnels" (profesionāļi) – "tarifs" (tarifi) – "frais de justice" (tiesvedības izmaksas)) vai **Beļģijas tiesu varas portāla** vietnē (sadaļa "Législation" (Likumdošana)).

Saites

[Federālais publiskās pārvaldes dienests tieslietās](#)

[Tiesu modernizācijas komisija](#)

Saistītie materiāli

[Beļģijas ziņojums par izmaksu pārredzamības pētījumu](#) (829 Kb)

Lapa atjaunināta: 20/09/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.